

BROTTSOFFER
JOUREN
0200-21 20 19

Statistik 2019 - Ärenden med markeringen hatbrott hos Brottsofferjouren

**En statistikrapport från
Brottsofferjouren Sverige**

Sofia Barlind
statistik@boj.se

Innehåll

Om den här statistikrapporten	2
Brottsofferjourens statistikföring	2
Brottsofferjourens statistik beskriver vår verksamhet...	2
Statistikuppgifter om de hjälpsökande	2
Översikt – alla hjälpsökande.....	3
Kön	3
Åldersgrupp.....	5
Brottstyp.....	5
Ärenden med markeringen hatbrott.....	6

Om den här statistikrapporten

Utgångspunkten för den här statistikrapporten är att beskriva gruppen hjälpsökande som varit med om **hatbrott**. Hatbrott är brott som begås på grund av rasistiska, antireligiösa, homo-, bi- eller transfobiska uppfattningar. Om det under stödarbetet framgår att brottsoffret blivit utsatt för brottet på grund av hur gärningspersonen uppfattat brottsoffrets hudfärg, etniska bakgrund, religion, sexuella läggning eller könsöverskridande identitet eller uttryck, markerar den brottsofferjour som hanterat ärendet för hatbrott.

Hatbrott registreras som **särskilda omständigheter**, det vill säga en extra markering som kan placeras bredvid alla typer av brott i Brottsofferjourens statistiksystem. Fördelen med detta sätt att föra statistik är att vi synliggör hela spektrat av brott kopplade till hatbrottsmotivet, inte bara våldsbrott och hotelser utan även händelser som vi inte normalt betecknar som integritetskränkande som skadegörelse, stölder och brott som drabbar offrets ekonomi kan också bli det på grund av gärningspersonens motiv och att brottet därmed tydligt riktar sig mot en viss individ.

Brottsofferjourens statistikföring

Brottsofferjourens statistik beskriver vår verksamhet

Brottsofferjouren kommer bara i kontakt med en del av alla som utsätts för brott varje år, nämligen de som förmedlas till oss via polis eller annan instans, eller som själva tar kontakt med oss. Vår statistik kan alltså inte beskriva hur många brott som begåtts under perioden eller vilka som anmält eller utsatts för brott. Vi kan däremot berätta om vilka som fått stöd av oss - vilken åldersgrupp de tillhör, om de är män eller kvinnor, vilka brott de varit med om och hur många kontakter och åtgärder som genomförts för olika typer av hjälpsökande.

Statistikuppgifter om de hjälpsökande

Brottsofferjourens statistiksystem bygger på att lokala brottsofferjourer antecknar åtta grunduppgifter om varje hjälpsökande de haft kontakt med:

- **Kommun** där den hjälpsökande är bosatt
- **Kön**
- **Åldersgrupp**
- **Brottstyp**

- **Särskilda omständigheter**
(man markerar till exempel när gärningspersonen står i nära relation till brottsoffret eller när det handlar om hatbrott)
- Om **polisanmälan** är gjord eller inte
- Vilken **typ av hjälpsökande** det handlar om
(brottsoffer, anhörig eller vittne)
- Vem som **först tog kontakt** med oss
(polisen, hjälpsökanden själv eller annan)
- Antal **kontakter** i ärendet
- Antal **åtgärder** i ärendet

Med **kontakt** menas en kontakt person till person, det vill säga en tvåvägskommunikation. Exempel på vad som antecknas som kontakt är telefonsamtal, e-postkonversation, chatt och möten med den brottsutsatte.

Med **åtgärd** menas alla andra typer av insatser en stödperson gör för en brottsutsatt men där man inte har direktkontakt (tvåvägskommunikation) med den hjälpsökande. Exempel på vad som antecknas som åtgärd är att sända ut informationsbrev om Brottsofferjourens erbjudande om stöd eller att ringa för den hjälpsökandes räkning till myndighet eller försäkringsbolag. Även så viktiga och ofta avgörande insatser som att ordna fram målsägandebiträde till en hjälpsökande räknas som åtgärd.

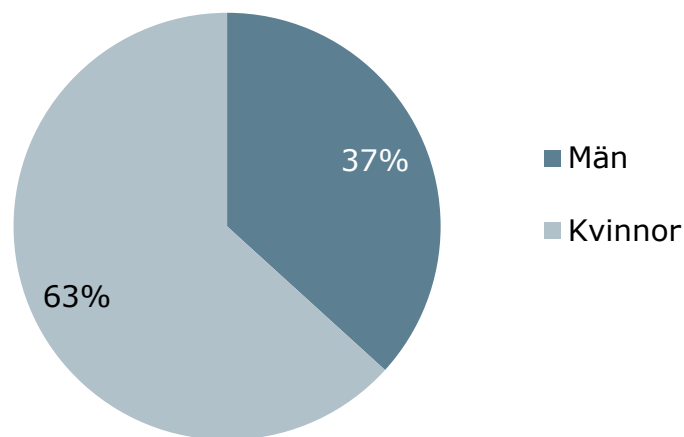
Översikt – alla hjälpsökande

Inledningsvis görs en beskrivning av hela gruppen hjälpsökande hos Brottsofferjouren.

Kön

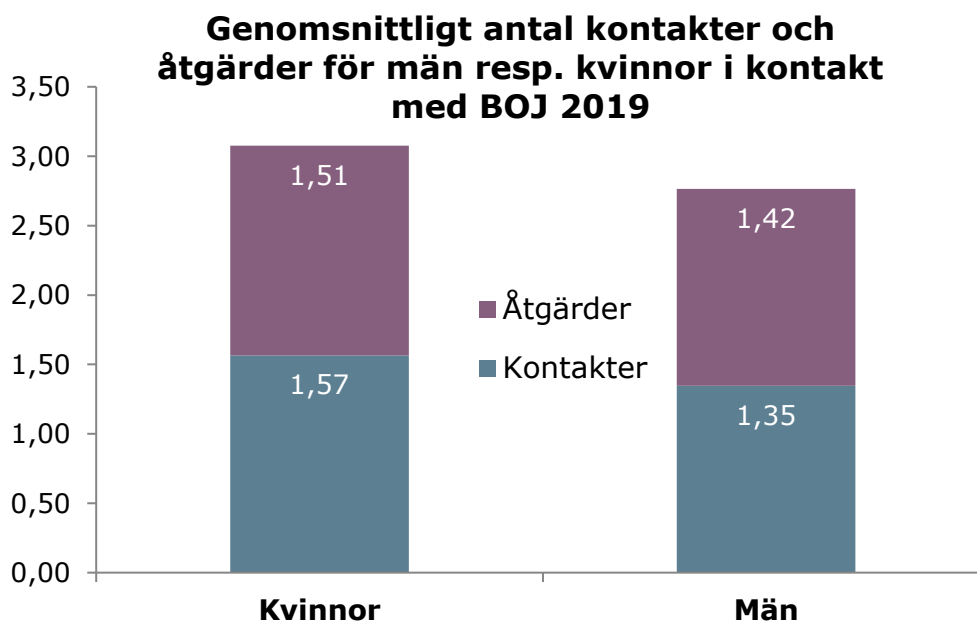
Det är fler kvinnor än män som får hjälp hos BOJ. Könsfördelningen för hjälpsökande är omkring 63 procent kvinnor, 37 procent män. Den är också nästan exakt likadan på länsnivå och på journivå, trots att vi alltså har 73 rapporterade jourer av varierande storlek.

Könsfördelning bland alla hjälpsökande hos BOJ 2019

Kön	Antal
Män	12 027
Kvinnor	20 258
Totalsumma	32 285

Kvinnor som sökt stöd hos Brottsofferjouren har i genomsnitt fått fler kontakter och åtgärder än män. Genomsnittet för alla hjälpsökande oavsett kön är 1,48 kontakter och 1,48 åtgärder per ärende.

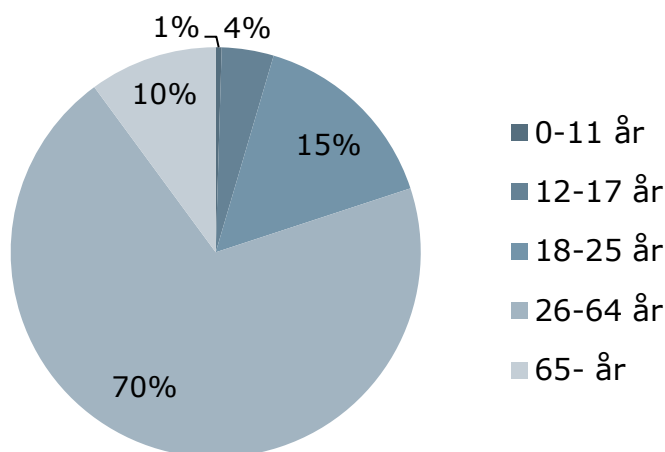
En analys av uppgifter från de 45 jourer som antecknat tid per ärende bekräftar bilden ovan: jourerna lägger också i genomsnitt lite mer tid på kvinnliga hjälpsökande än de gör på manliga.

Åldersgrupp

Brottsofferjourens statistik delar in hjälpsökande i fem olika åldersgrupper:

- Barn 0-11 år
- Ungdomar 12-17 år
- Unga vuxna 18-25 år
- Vuxna 26-64 år
- Äldre 65+ år

Hjälpsökande hos BOJ 2019 fördelat på åldersgrupp

Åldersgrupp	Antal
0-11 år	151
12-17 år	1 322
18-25 år	4 968
26-64 år	22 587
65- år	3 257
Totalsumma	32 285

Det största åldersspannet, 26-64 år, är av naturliga skäl också den grupp där de flesta hjälpsökande för BOJ återfinns.

Brottstyp

Ärenden som hamnar hos Brottsofferjouren faller nästan uteslutande under Brottsbalken eller Lagen om överträdelse av kontaktförbud. Brottsofferjouren har emellertid egna sammanfattande brottstypsrubriker uttryckta på ett mer vardagligt språk än de som används av polisen och övriga rättssamhället. Stödpersonerna väljer

bland 25 olika brottstyper när de antecknar statistik om ärendena de handlagt. De vanligaste brottstyperna för hjälpsökande hos Brottsofferjouren är misshandel, olaga hot och ofredande.

Ärenden med markeringen hatbrott

För varje ärende har den lokala brottsofferjouren möjlighet att uppge om det funnits särskilda omständigheter. De kan markera när det handlar om:

- Hatbrott
- Hedersrelaterade brott
- Internetrelaterade brott
- Brott där gärningspersonen står i nära relation till brottsoffret
- Brott som skett i samband med yrkesutövning
- Skolrelaterade brott

Ärendemängd särskilda omständigheter 2019	Män	Kvinnor	Totalt
Hatbrott	95	79	174
Hedersrelaterat	29	88	117
Internetrelaterat	222	366	588
Nära relation	726	3449	4175
Skolrelaterat	110	122	232
Skett vid yrkesutövning	376	342	718
Totalt	1558	4446	6004

Om man ser till hela ärendemängden för Brottsofferjouren under verksamhetsåret 2019 har alltså 174 av 32 285 ärenden, eller 0,5 procent, fått markeringen hatbrott av jouren som haft ärendet. Eftersom det är en liten grupp är det vanskligt att dra stora växlar på resultaten av statistiken under ett enskilt verksamhetsår, men det finns trots allt ett värde i att helt enkelt redovisa vilka ärenden Brottsofferjouren haft inom den här gruppen under 2019.

95 män och 79 kvinnor har varit hjälpsökande för hatbrott under 2019. Män är här i majoritet till skillnad från de flesta andra hjälpsökandegrupper.

De allra flesta ärenden markerade med hatbrott är liksom för övriga hjälpsökandegrupper polisanmälda när den utsatte får kontakt med Brottsofferjouren. 169 av de hjälpsökande var markerade som brottsoffer, 4 som anhöriga till brottsoffer och en person som vittne.

Är ärendet polisanmält – hatbrottsmarkerade ärenden 2019	Män	Kvinnor	Totalt
Ja	91	72	163
Vet ej	1	4	5
Nej		1	1
Ska göras	3	2	5
Totalt	95	79	174

Ärendena markeras också med vem som tog första kontakt med Brottsofferjouren – var det fråga om en direktförmedling från polisen, att någon annan instans förmedlade ärendet till oss eller tog hjälpsökanden själv kontakt? För gruppen hatbrott är andelen som direktförmedlas från polisen i linje med genomsnittet, 77 procent kommer till oss den vägen. 14 procent kontaktar själva BOJ och 9 procent förmedlas av annan instans.

Första kontakt med BOJ? – hatbrottsmarkerade ärenden 2019	Män	Kvinnor	Totalt
Annan	9	3	12
Hjälpsökande	13	13	26
Polis	73	63	136
Totalt	95	79	174

Brottstyperna i ärenden som fått markeringen hatbrott hade under 2019 följande fördelning:

Brottstyper i ärenden med markeringen hatbrott 2019	Män	Kvinnor	Totalt
Ekonomisk brottslighet	1	1	2
Förtal, förolämpning	2	5	7
Inbrott		1	1
Misshandel	29	12	41
Mordförsök	5	1	6
Ofredande	16	18	34
Olaga förföljelse	2	2	4
Olaga hot	29	27	56
Rån	1	1	2
Skadegörelse	1	2	3
Stöld, väskryckning, fickstöld	1	1	2
Våldtäkt		1	1
Överträdelse av kontaktförbud	1	3	4
Övriga brott mot frihet och frid	4	2	6
Övrigt	3	2	5
Totalt	95	79	174

Precis som för den bredare hjälpsökandegruppen är de vanligaste brotten med markeringen hatbrott olaga hot, misshandel och ofredande.

Om man ser till åldersfördelningen motsvarar den ungefär hela hjälpsökandegruppens åldersfördelning, med en underrepresentation för grupperna under 18 och en liten underrepresentation för gruppen över 65.

Åldersgrupper i ärenden med markeringen hatbrott 2019	Män	Kvinnor	Totalt
0-11 år	1		1
12-17 år	3	5	8
18-25 år	22	12	34
26-64 år	65	56	121
65- år	4	6	10
Totalt	95	79	174

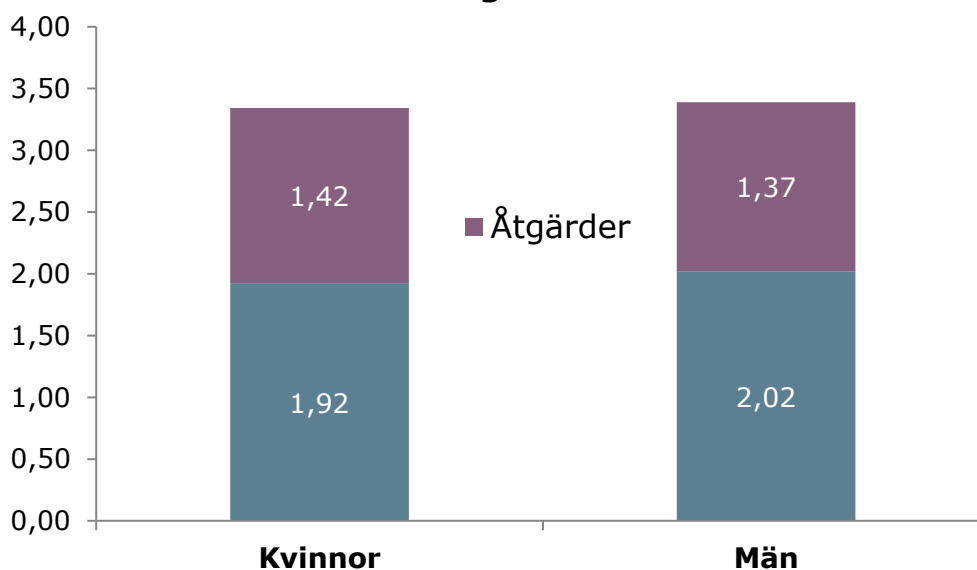
Fördelningen av brottstyper med markeringen hatbrott över de fyra åldersgrupperna syns i tabellen nedan:

Brottstyper i ärenden med markeringen hatbrott 2019	0-11 år	12-17 år	18-25 år	26-64 år	65- år
Ekonomisk brottslighet					2
Förtal, förolämpning		1	1	4	1
Inbrott				1	
Misshandel	1	4	9	26	1
Mordförsök			1	5	
Ofredande			4	27	3
Olaga förföljelse				4	
Olaga hot		2	17	37	
Rån		1		1	
Skadegörelse				2	1
Stöld, väskryckning, fickstöld				2	
Våldtäkt			1		
Överträdelse av kontaktförbud			1	3	
Övriga brott mot frihet och frid				4	2
Övrigt				5	
Totalt	1	8	34	121	10

Ärenden markerade med hatbrott kräver i genomsnitt fler kontakter och lite färre åtgärder än andra ärenden. Skillnaden mellan könen som vi såg för alla typer av ärenden är för den här gruppen ärenden utjämnad.

Genomsnittliga mängden åtgärder för alla kvinnor respektive alla män var 1,51 respektive 1,42 – för hjälpsökande med markeringen hatbrott är den något lägre: 1,42 respektive 1,37. På samma sätt var genomsnittliga mängden kontakter för alla kvinnor respektive alla män 1,57 respektive 1,35 - för hjälpsökande med markeringen hatbrott är det istället 1,92 respektive 2,02 kontakter per hjälpsökande i genomsnitt.

Genomsnittligt antal kontakter och åtgärder för män resp. kvinnor i ärenden med markeringen hatbrott 2019

Analys av inrapporterad tid från de 45 jourer som valde att anteckna det under 2019 visar att stödpersonerna lägger mer tid på ärenden som markerats med hatbrott än på ett genomsnittligt ärende.

Hjälpsökanden med markeringen hatbrott fanns i 67 olika kommuner från norr till söder. 37 av 73 verksamma brottsofferjourer har rapporterat att de haft ett eller flera hatbrottsärenden under 2019.

Mer statistik från Brottsofferjouren finns att ta del av på www.brottsofferjouren.se/om-oss/statistik/